

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

1/2017

Máme
DVEŘE
otevřené

Otevřené DVEŘE

Ve škole jsem nesnášela přednes referátů. Přesněji – těch svých. Klepala se mi kolena, rudla jsem, potila jsem se, vázl mi hlas, mačkala jsem v ruce papír a přála jsem si, abych konečně dočetla na konec. Hádám, že tohle přání se mnou v danou chvíli sdíleli i vyučující a moji spolužáci.

Tak to bylo na základní škole, na gymnáziu a taky na univerzitě. Nějak mi to mluvení před lidmi nešlo. A pak jsem přislíbila svoji účast na jednom projektu. Mojí prací na něm bylo i mluvit (to jsem v době onoho „ano“ netušila, jenže už nebyla cesta ven). Mluvit před lidmi. Před desítkami lidí! Původně to byla jedna až dvě vyučovací hodiny pro jednu až dvě třídy maturantů. Ve dvojici. To se dalo. Pak náhle moje spolu-řečnice onemocněla a na druhou přednášku jsem šla sama. Malá temná třída nacpaná k prasknutí, vydýchaný vzduch a já. Doteď si to pamatuju. Nejdelších 45 minut v mém životě. Za rok mě v té škole přijali znovu. A pak zase.

Potom přišly další přednášky. Nabídky na moderování akcí pro pár stovek lidí. A pak práce, při které občas (spolu) vedu workshop pro deset, dvacet mladých. Nebo jednání se zástupci organizací, kteří dělají něco super pro mladé a s mladými. Většinou je podněcují k aktivnímu občanství – aby rozvíjeli sebe a svoje okolí.

Někdy žasnu, kde všude mi otevrou dveře. Od workshopu na táboře mladých chovatelů, na který si mládež může přivést libovolné zvířátko, přes

porotcování v soutěži budoucích lídrů, kde má každý z nich skvělý nápad, jak pomoci ve svém okolí (propojením mladých a seniorů, výstavbou workoutového hřiště a tak dále) až po jednání se zástupci různých organizací nebo z ministerstva školství či zahraničí.

Jasně, je to tím, že pracuju v České radě dětí a mládeže, v koordinačním týmu Národní pracovní skupiny pro strukturovaný dialog s mládeží. Ale upřímně – kdo z těch lidí, kterým zavolám, že se s nimi chci sejít nebo s nimi něco podniknout, v první chvíli ví, co ta slova znamenají? Přes naši snahu dávat co nejvíc informací na www.strukturovanydialog.cz nebo na náš Facebook, je tímto pojmem „zasažena“ jen malá část populace :-)

Tedy co jsou to ty otevřené dveře? Podle mě je to naslouchání a dávání lidem (i sobě) šanci říct, co máme na srdci. Mít možnost někam přijít a říct: mám takový nápad. Nebo: dělám to a to, můžeme si nějak pomoci a vymyslet něco spolu? Tahle možnost je samozřejmě někdy otevřená víc a někdy míň.

Někde třeba mladí lidé spolupracují s městskými samosprávami nebo s vedením škol „tak nějak běžně“. Jinde se ta propojení teprve postupně tvoří. Ale jde to. A víte, na co jsem přišla? Že první krok není otevřít si ty dveře k někomu. Ale otevřít je uvnitř sebe. Říct si: tohle půjde.

A když to na začátku vypadá, že skrz přiškrčené hlasivky ze sebe nedostanete ani hlásku a roztřesená kolena vyvolají v místnosti zemětřesení... Existují sklenice s vodou a volné kalhoty. Takže: podejte mi mikrofon, prosím.

Lenka Juřenová
ilustrační foto

Saleziánské kluby mládeže

Zpravodaj ČRD o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina
13/A8,
ISSN 1212 – 5016

Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1

tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Sazba a lito

Michala K. Rocmanová,
akad. mal.

Tiskne REFOS, Praha

18. ročník

Toto číslo vyšlo v únoru 2017.

*Fotografie z archivu ČRD
a jejích členských organizací.
Foto na titulní straně
Michala K. Rocmanová*

Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji. Tisk zpravodaje finančně podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

*Podrobné informace ke zpravodaji
Archa lze nalézt na
<http://crdm.cz/archa>*

DOBRODRUŽSTVÍ na čtyřech kolech či o dvou berlích

Být dobrovolnicí v Africe – to byl můj životní sen. Po prosinci roku 2011, kdy jsem ve svých 17 letech byla vážně zraněna při autonehodě a do mého života přibyl invalidní vozík, jsem ze svého velkého snu slevovala a začínala jsem se s ním loučit. Novou nádeji na splnění mého přání přinesla zpráva o organizaci INEX-SDA.

Hned jak jsem se dozvěděla o projektech pro lidi se speciálními potřebami, začalo velké vybírání ideálního workcampu a nakonec jsem zvolila Äijälä Gardening ve Finsku. Měla jsem před sebou možnost stát se dobrovolnicí, a toho jsem se chytla. Organizace, koordinace a všechno zařizování nabralo takové obrátky, že čas na tvoření představ, nervozitu, otázky, jak takové zahradičnické „vozičkářů“ vypadá nebo jestli vadí, že se štítím žílal, byl teprve až v letadle. Ale stejně jsem 30. června byla na cestě do Helsinek plná nadšení, že se mi otevírá jedno velké dobrodružství.

Poté, co jsem dorazila na finskou farmu do vesničky zvané Äijälä, následovala fáze seznamování. Na workcampu se nás sešlo celkem osm účastníků (ještě jedna Češka, dva Španělé, Ruska, Japonce a dva Kurdové) a dva vedoucí (dvě Finky, jedna původem ze Zambie). I když první víkend bylo krásné slunečné počasí, dostali jsme holínky, nepromokavé bundy a kalhoty. A hned první pracovní pondělí jsme poznali proč. Za toto oblečení jsme byli až do konce workcampu velice vděční, protože nám skoro celou dobu pršelo, déšť nám ale zážitek vůbec nezkažil. My jsme naopak mohli zažít typické finské léto a užít si teplo v sauně.

Naše práce spočívala v ponechání mrkve, cibule a další zeleniny a bylinek v hlíně na poli, vytrhání plevelu a vložení žíjal (na které jsem si brzy zvykla) do kyblíků. Během práce jsme se stali odborníky na kurdeskou hudbu, probra-li nespočet témat, zahráli několik her „Hádej, kdo jsem“ a naučili se spoustu cizích (a to nejen finských) slov. Na zahrádku mě většinou nosili na zádech, já si poklidně sedla a až do čtyř hodin

(s pauzou na svačiny a oběd) plela. Pak následoval doprovodný program. Navštívili jsme například vyhlášenou prodejnu čokolády Panda, zažili taneční večer (kde jsem při rychlých tancích zastávala roli fanyšky, na pomalé jsem se k ostatním připojovala) a vyzkoušeli tři druhy sauny na čtyřech různých místech.

Strach mi naháněl jedině víkendový výlet na ostrov. Myslela jsem totiž, že se jedná o výlet s přespáním v lese ve spacáku. A tak jsem si nebyla jistá, jestli to zvládnu. Z tohoto výletu se však stal jeden z nejhezčích zážitků z workcampu. Strávili jsme dva dny v chalupě na ostrově položeném ve středu finského jezera, zahráli jsme si finské kuželky, opekli si buřty, zajezdili si na malém člunu a vyšli na vrchol ostrova, kterého jsem já dosáhla za pomoci přátel, kteří si mě střídali na zádech.

Zážitků a vzpomínek z tohoto workcampu mám mnoho, a tak je těžké je sem všechny vypsát, všechny jsou ale pěkné, vzácné a výjimečné. Chtěla bych moc poděkovat organizaci INEX-SDA, že mi je umožnila zažít. Prožila jsem dva krásné týdny, během nichž jsem se mohla stát finskou farmářkou. Všem, co váhají ohledně workcampu pro lidi se speciálními potřebami, bych pracovní pobyty v zahraničí doporučila, protože vozík či berle (a věřím, že žádný jiný hendikep) nejsou překážkou v dobrovolnictví.

Anna Krátká
foto autorka

TOM DUMÁNCI se vzdělávali na Slovensku

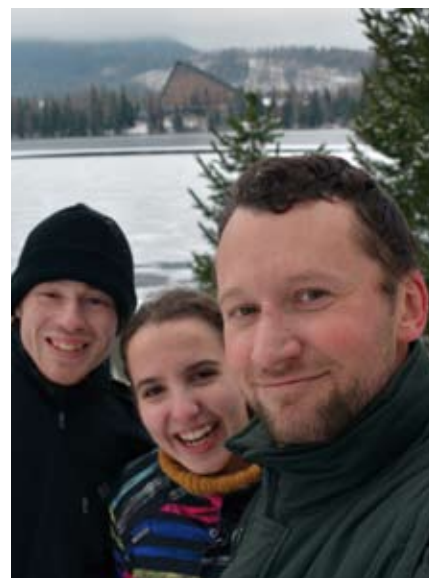

Zástupci turistických oddílů TOM Špacírek, TOM Jelení a TOM Dumánci se začátkem listopadu zúčastnili mezinárodního školení, které se konalo na Slovensku v nádherné vesničce Ždiar.

Jednalo se o jeden z mnoha projektů patřících do programu Erasmus+, jenž je financován Evropskou unií a jehož cílem je rozvoj mládeže a pracovníků, kteří se jí věnují. Vzhledem k tomu, že se na projektu sejdou nejen příslušníci jiných kultur, ale často i jiných náboženství, slouží tyto akce k nabourávání stereotypů, jež si v uzavřené společ-

nosti většinou vytváříme vůči obyvatelům jiných zemí, jiné kultuře nebo vůči jinému náboženství. A takový rozvoj mládeže může významně napomoci mírovému soužití a mezinárodní spolupráci.

Kromě šesti účastníků z České republiky se na tomto projektu sešli po šesti účastnících i zástupci z Itálie, Turecka, Německa, Řecka, Rumunska a Slovenska. Ačkoli věkovým průměrem byla česká výprava na projektu nejmladší (20,5 roku) a čtyři z šesti jejích příslušníků byli na podobné akci poprvé, na projektu se rozhodně neztratili

a především na jeho pracovní části je bylo hodně vidět.

Projekt nesl název ECO-ENTREPRENEUR a jedním z jeho cílů bylo motivovat mladé lidi k podnikatelským aktivitám s pozitivním vlivem na životní prostředí. Účastníci tak měli možnost diskutovat nad tím, jaké vlastnosti či faktory jsou pro úspěšné podnikání důležité, jakým způsobem jednotlivé státy podporují nové podnikatele, a snažili se najít myšlenku, se kterou by na současném trhu uspěli.

Seznámili jsme se s novými termíny jako *upcycling* a navštívili Tomášem Baťou založený Chemosvit v Popradu, který recykluje plastový odpad a vyrábí z něj nové výrobky, především pro stavební průmysl.

Své turistické ambice tomíci nezapřeli a kromě toho, že některé dny vstávali kolem šesté hodiny ranní, aby stihli ještě před snídaní vyrazit na krátkou procházku do Tater, stačili cestou na projekt navštívit Macochu a cestou

nazpět památník obětí holokaustu v polské Osvětimi. Turistický oddíl mládeže Dumánci reprezentuje Českou republiku, asociaci a samotný oddíl v rámci programu Erasmus+ a předchozího Youth in Action již několik let. Svě členy (a nejen je) vyslal na více než deset školení v sedmi různých zemích. V letošním roce již

podruhé uspořádal v Táboře školení pro pracovníky s mládeží. A také plány pro letošní rok jsou velké. Již v červnu pořádá v Praze výměnu mládeže se zaměřením na audiovizuální technologie a jejich kreativní i účelové využití při práci s mládeží. Účastníci tohoto projektu dostanou možnost naučit se zacházet s kamerou, zvukovými

prostředky, stříhat video a také před kamerou vystupovat. Na letní měsíce a září jsou naplánovány další projekty zaměřené na outdoorové aktivity, ale na jejich přípravě se ještě pracuje.

TOM 21105 Dumánci
Lukáš Dumský
foto TOM Dumánci

VRTULÍ narozeniny

Na sklonku loňského roku (6. 12. 2016) uplynulo již dvanáct let, co se ve Valmezu poprvé roztočila Vrtule. Zpočátku to byla jen jedna místnůstka s několika desítkami společenských her a hlavolamů...

Čas plynul a ve Vrtuli přibývaly nové a nové herní prvky. Velké postřehové hry a herní stoly rozvíjející spolupráci a komunikaci. Interaktivní expozice „Kdo neviděl, neuvěř!“ Ta odhaluje optické klamy a zrakové iluze. Hraví stavitelé a Krtkovo bludiště. A posledním přírůstkem je hravá expozice „Evropou křížem krážem“.

Vrtule – svět her a poznání

Když se řekne Vrtule, nejednomu z obyvatel Valašského Meziříčí a okolí se vybaví kromě části letadla také Vrtule – svět her a poznání. Místo dobré zábavy, které dětem i dospělým již po dvanáct let poskytuje zázemí pro příjemně a užitečně strávený čas při hraní, tvoření a učení se zážitkem.

Jak to všechno začalo?

Již od samotného začátku bylo našim cílem vytvořit atraktivní, hravě-vzdělávací prostor pro nejširší veřejnost, který bude dostupný každému. Proto jsme v roce 2004 založili klub, který nabízel desítky moderních společenských her a hlavolamů. Tehdy ještě pod názvem Vrtule – klub deskových her. Postupem času se nabídka rozšiřovala o herní

prvky v podobě velkých postřehových her a herních stolů rozvíjejících spolupráci a komunikaci. Velkým krokem bylo vybudování interaktivní expozice zaměřené na fyzikální a optické klamy. Z podtitulu zmizel slogan „klub deskových her“, který nahradil nový, výstižnější „svět her a poznání.“

Co najde návštěvník ve Vrtuli?

V těchto dnech je možné si ve Vrtuli zahrát jednu ze 150 deskových her či pobavit se s přibližně 80 hlavolamy. Dále Vrtule nabízí v našem regionu ojedinělou interaktivní expozici „Kdo neviděl, neuvěř!“ Můžete se nechat nejdříve hravě oklamat, abyste se záhy mohli pokusit rozluštit tajemství klamů a iluzí. Najdete zde zakřivená zrcadla i zrcadlovou komnatu, filmový buben a další „hračky“ oblíbené na konci 19. století, které se staly předchůdci filmu, periskop, kaleidoskop, přístroj lámající světlo na spektrum a další zajímavosti. Všechny předměty jsou doplněny o popis a vysvětlení jednotlivých předváděných jevů. Důraz je kladen na maximální možnou názornost, zapojení návštěv-

níka, zajímavé podání experimentů a samozřejmě také na výukový přínos předváděného jevu, uvedením jeho příčin a důsledků.

Vloni přibýlo do Vrtule pro děti naprosto neodolatelné velké „Krtkovo bludiště“. S baterkou i bez ní zažívají děti a mnohdy i dospělí dobrodružnou cestu temnými podzemními chodbami. Na bludišti se nachází expozice „Hraví stavitelé“, kde je možné z tisíců dřevěných kostek podle obrázků vystavět některou z významných evropských staveb. Římské Koloseum, anglické Stonehenge, pařížskou Eiffelovu věž a mnoho dalších. Fantazii se meze nekladou, takže mnozí stavějí také smyšlené stavby svých snů.

Nejnovější novinkou ve Vrtuli je interaktivní expozice „Evropou křížem krážem“. Jedná se o zábavně naučnou výstavu věnující se zeměpisu a zajímavostem Evropy. Hrávým způsobem se seznámíte se všemi evropskými země-

mi, poznáte jejich krásy, památky a zeměpisné i kulturní zajímavosti.

Kde Vrtuli najdeme?

Dnes Vrtule čítá několik místností nacházejících se v domě poblíž náměstí ve Valašském Meziříčí. Navštíví ji ročně na 8000 návštěvníků, kteří si zahrají nespočet partií deskových her, projdou interaktivními výstavami a zábavnými expozicemi.

Najdete nás ve Valašském Meziříčí, Pospíšilova 12/13 nad jídelnou Mamulka. Otevřeno máme každé pondělí, středu a pátek od 14 do 18 hodin. Více informací o nás hledejte na: www.zlatesipy.cz/vrtule a facebooku: Vrtule – svět her a poznání.

Ivo Skoček, Asociace TOM

foto z archivu Vrtule – světa her a poznání, TOM Zlaté šípy

U dveří klubovny OTEVŘENOST nekončí

Otevřenost je jedním z hlavních znaků činnosti Pionýra. Můžete se o tom dočíst v našich propagačních materiálech, na webu, v různých člancích. Možná si ale říkáte, jestli to nejsou jen řeči...

Dobrá zpráva – nejsou

Stačí se podívat na stránky www.pionyr.cz, kde jeden z hlavních odkazů vede k pozvánkám na akce otevřené nebo přímo určené nečlenům. V dnešní době se ale počítají čísla, tak se na ně pojďme podívat. Místních akcí pro veřejnost je každoročně kolem dvanácti stovek pro zhruba 38 000 účastníků. Na úrovni Pionýra je největší z těchto akcí Ledová Praha (tradičně v době pololetních prázdnin), její nabídku v posledních letech využívá kolem 15 000 osob... Tři čtvrtiny našich skupin jsou zvyklé na účast dětí „zvenku“ i na vlastních krátkodobých akcích. A jen o něco méně (65%) je zapojuje i do pravidelné celoroční činnosti – takových dětí jsou ročně zhruba čtyři tisíce. V Pionýru je navíc stovka volnočasových klubů, jež jsou týden co týden otevřené komukoli, kdo má o jejich aktivitě zájem.

A co vrchol naší celoroční činnosti – letní tábory? Přes 90% pionýrských skupin na ně přijímá i nečleny, ročně se jich účastní cca 10 000...

To je jen začátek

Čísla, i kdyby byla ještě mnohem větší, ale neodkážou zachytit prolnutí činnosti skupin a oddílů s životem místních komunit. Neodrážejí ochotu zapojit do činnosti třeba i děti, které se od ostatních „tak trochu“ odlišují. S tím pomáhají čím dál více našim oddílům výchovné programy, které jsou cílené na zapojení dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Jedním z hlavních cílů otevírání činnosti Pionýra je totiž výchova k toleranci a spolupráci i přes vzájemné odlišnosti. Pokud se tento cíl podaří naplnit, je

to mnohem větší úspěch než desetitisíce účastníků na grandiózních akcích.

Jakub Kořínek, Pionýr
foto archiv Pionýra

Prahou plnou STRAŠIDEL

**Závod má za sebou již víc než čtvrt století. Dnes je to akce pro půl druhé tisícovky účastníků, kteří musí vy-
luštit šifry a vyznat
se v mapě, aby našli
stanoviště patnácti
strašidel.**

Historie závodu se začala psát v listopadu roku 1983 na Betlémském náměstí v Praze.

Nápad vznikl v kruhu vedoucích turistických oddílů v Praze 3. Prvního ročníku se zúčastnilo jen sedmnáct dětí rozdělených do sedmi hlídek, hledajících devět strašidel. Druhý ročník se konal hned v únoru 1984 na Malé Straně. Děti neběhaly ještě podle map a neluštily šifry. Putovaly podle značek na chodnících. Duchovním otcem, dlouholetým hlav-

ním organizátorem a velitelem závodu byl Jarda Jarušek – Vlček. Po něm úlohu převzal Jan Petera – Slimák.

Slimáku, jsi pamětník – kdy jsi byl poprvé na Strašidlech?

Úplně prvních ročníků jsem se neúčastnil. Tuším, že poprvé jsem tam byl jako závodník někdy v roce 1987. V roce 1989 jsem poprvé strašil – moje první strašidlo byl Duch francouzského majora. Pamatuji se, že jsem stál v Řásnovce a po celou dobu jsem byl obléhán davem (hlavně ruských) turistů. Dostal jsem od nich za vyfocení i odznáčky 😊. Akce vznikla v hlavě našeho vedoucího Jardy Jaruška – Vlčka. Takže vlastně v našem oddíle. Později se přidávali přátelé z dalších oddílů a po revoluci závod pořádalo naše skautské středisko.

1989

Kdy jsi začal Strašidla pořádat sám?

Na organizaci jsem se začal podílet už začátkem 90. let v různých funkcích. Připravoval jsem šifry, zajišťoval a rozváděl na místa strašidla, sháněl odměny pro vítěze, dělal na místě občerstvení a také vše moderoval. Na hřišti na Františku a později také v Masné... Ze začátku nebyla žádná výpočetní technika, jen tužka a papír. A megafon ☺.

Počítalo se nejčastěji s baterkou na deskách někde na lavičce. Později už bylo zázemí lepší – počítalo se v osobním autě!

V Tyršově domě už to bylo luxusní zázemí s vyhrazenou plochou pro další program, s osvětlením a také s trochou tepla na práci. S tím přišlo i rozšíření techniky – pódium, ozvučení, teplé občerstvení. Pak přibyla i výpočetní technika, ale i s ní byl v počátcích určitě jistější papír a tužka ☺. Byl jsem šéfem akce asi patnáct let, někdy od roku 1996. Pořádání jsem předal bráškům vodním skautům z přístavu Jana Nerudy. Přesto se na Strašidla pravidelně vracím a před dvěma lety jsem se opět aktivně zapojil v roli moderátora.

Odkdy funguje rozdělení na věkové kategorie a Veřejnost? A proč?

Ze začátku to byl jeden závod pro několik desítek dětí ze spřízněných oddílů. S přibývajícím účastníky rostl zájem zapojit menší děti, jejich rodiče nebo i čekající vedoucí.

Proto se už před léty vytvořily 3 kategorie pro oddíly podle věku závodníků, a také kategorie Veřejnost a Dospělí. Tam se mohou přihlásit nejen rodinné týmy, ale právě i skupinky

nejmenších dětí s vedoucím nebo s rodičem.

Do kategorie dospělých se hlásí nejčastěji vedoucí–doprovody, ale také bývalí dětské závodníci nebo vedoucí, pro něž se Strašidla stala tradicí.

Jaká bývá účast?

Přesnou statistiku nemám. Ale myslím, že počet účastníků je poslední roky víceméně stejný. Hodně záleží na počasí. Někdy je příjemná zima, jindy nás štípe mráz nebo máčí déšť. Každopádně v závodech oddílů bývá do dvou stovek hlídek (letos to bylo 170) a ve Veřejnosti okolo dvou set padesáti hlídek. K tomu v kategorii D – dospělých běhá nějakých dvacet až třicet samostatných hlídek.

Výsledky starších ročníků jsou na webu závodu (www.strasidla.net). Z nich se dá odvodit, že závod mívá přes tisíc pět set účastníků a desítky pořadatelů – strašidel a dalších pomocníků.

Má závod nějaká -nej...?

Hlídky Veřejnosti jsou většinou místní, akce se stala pro mnohé obyvatele Prahy 1 již tradiční. A my jsme oprav-

du rádi, že tam strašidla zdomácněla ☺.

Na závod jezdí každoročně oddíly nejen z Prahy, ale i ze vzdálenějších míst – skauti z Teplic, Liberce, Pardubic, Hradce Králové, Chotěboře, Mimoně, Kostelce nad Orlicí nebo třeba z Nového Města nad Metují.

Strašidla se střídají, každý rok jich straší obvykle patnáct, ale nebývají dva roky za sebou všechna stejná.

Na konci závodu se vyhlašuje nejoblíbenější strašidlo, volí si ho sami závodníci – letos to byl Golem.

Ptala se

*Michala K. Rocmanová – Káča
foto Václav Zedínek*

www.strasidla.net

PLAMEN hoří již 45 let!

Rok 2017 je pro hasičské hnutí rokem výročním. Jak napovídá titulěk, celostátní hra pro mladé hasiče Plamen slaví 45. výročí svého trvání.

Před rokem 1972 byly jedinou celostátně řízenou akcí pro mladé požárníky tzv. Žňové hlídky mládeže, které mohly být tří- až pětičlenné. Jejich úkolem

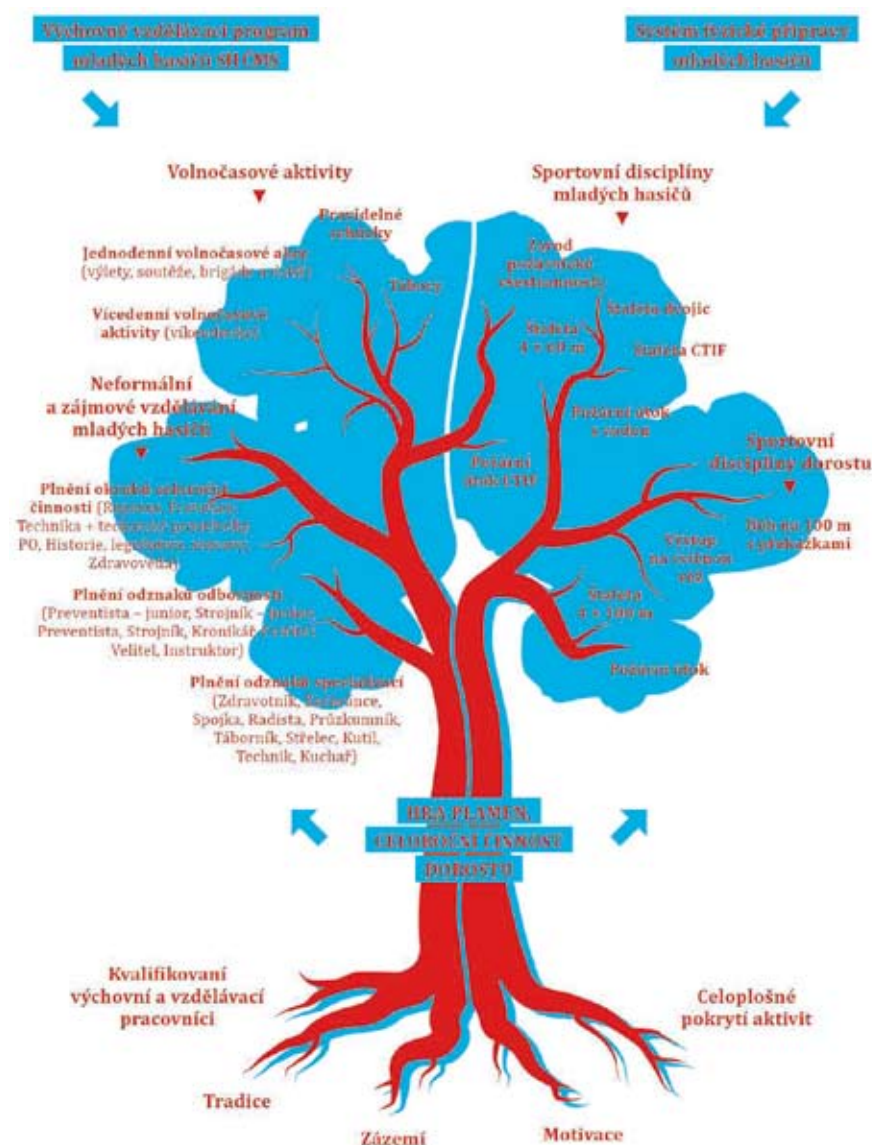
bylo střežení obilí a lesů kolem železničních tratí, hospodářských objektů apod. V roce 1970 byla Ústředním svazem požární ochrany vyhlášena tematická celostátní soutěž nazvaná Pěťadvacítka, věnovaná 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. První pokus o celoroční zapojení mládeže do práce zahrnoval plnění dvaceti pěti zadaných úkolů z nejrůznějších oblastí. Na úspěšnou akci hned v následujícím roce navázala další celoroční soutěž Celostátní hra mladých požárníků. V té době již pracovala ústřední komise mládeže na systematické náplni práce pro mládež a připravovala k vydání první brožuru dnes již známé hry „Plamen“.

První ročník se tak konal v roce 1972. V prvních letech byly do náplně

hry zařazeny následující disciplíny: kvíz, branný závod, hadicové štafety, štafety požárních dvojic, vázání uzlů a rozvinování hadic na kuželky.

Z požárníckého čtyřboje se stal pouze dvojboj a k větší přitažlivosti soutěže byla zařazena štafeta a požární útok s vodou. V branné oblasti byl převzat branný závod z pionýrské hry O partyzánský samopal, neboť v té době, po dohodě s vedením pionýrské organizace, pracovala část oddílů mladých požárníků jako oddíly pionýrské.

V osmdesátých letech byla hra Plamen již na dosti vysoké úrovni, o čemž svědčí i to, že v roce 1981 byla tehdejší ČSSR pověřena pořádáním mezinárodní soutěže mladých požárníků, které se v té době zúčastnili mladí

požárníci z Československa, Sovětského svazu, Polska, Německa, Maďarska, Bulharska i Kuby. Za další roky doznala hra Plamen mnoha změn a úprav. V provedení sportovních disciplín i v možnostech volnočasové práce.

V současnosti je činnost s kolektivy mladých hasičů postavena na koncepci Stromu života mladého hasiče, jehož pevnými kořeny jsou právě tradice hnutí, zázemí, celoplošná dostupnost a kvalifikovaní vedoucí.

Základním kamenem práce s mládeží je hra Plamen (a celoroční činnost dorostu), jejímž posláním je rozvíjet dětské znalosti, vědomosti a dovednosti v jednotlivých oblastech činnosti s přihlédnutím ke specifické oblasti požární ochrany. Je založena na dvou základních aspektech – volnočasové a vzdělávací činnosti (výletní, pracovní, tvůrčí a odbornosti) a na rozvoji fyzické kondice prostřednictvím sportovních disciplín mladých hasičů jako příprava pro budoucí dobrovolnickou činnost v záchranářských jednotkách. O tom, že jsou hasičské kroužky oblíbenou aktivitou, svědčí každoročně narůstající členská základna mladých hasičů ve věku 3–18 let, kterých je aktuálně téměř 60 000.

U příležitosti výročí připravuje Úsek mládeže Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska vydání výročních medailí a odznaků, pro kolektivy mladých hasičů připravujeme malé překvapení a pro zakladatele a pamětníky začátků Plamene společenské setkání.

Jaroslava Čečrdlová,
tisková mluvčí SH ČMS
foto archiv SH ČMS

Společně tvoříme SVĚT

„Společně tvoříme svět“ je příručka pro vedoucí a vychovatele, která v jednotlivých krocích vede k zamyšlení o sobě, o nejbližší rodině, okolí, přes přírodu, stát a Evropu až po náš svět, planetu, vesmír...

Materiál nabízí pedagogovi (oddílovému vedoucímu, vychovateli v družině či školním klubu nebo vedoucímu kroužku) cestu zamyšlení a her pro děti na různá témata – začíná od dítěte samého, jeho rodiny, jeho bezprostředního okolí a ve stále širších okruzích se dostává až k celku naší planety.

Hned v úvodu autor příručky Jiří Zajíc, který se výchovou dětí a mladých lidí zabývá již více než 40 let, uvádí, že mezi zásadami výchovy citelně chybí výzva „nebuď lhostejný“.

Příručka obsahuje 15 témat, každé s několika otázkami, které se více-méně opakují. S jejich pomocí si děti všímají svého okolí, jsou vedeny nenásilně k debatám o tom, co je prospěšné a správné a co ne, jak se v takových situacích orientovat a jak se zachovat. V každé kapitole jsou na téma navázány konkrétní příklady, hry, příběhy s otevřeným koncem, pomocí kterých vedoucí nebo vychovatel upoutá pozornost a vede děti k řešení. Všemi tématy od jedince, rodiny, oddílu až k přírodě a celosvětovým problémům se prolíná snaha snížit míru lhostejnosti mladých lidí ke světu, v němž žijí. Prostřednictvím výzvy „všimni si, uvažuj o tom a jednej“ se autor snaží vzbudit zájem a ochotu mladých lidí zapojit se a řešit věci, které se jich zdánlivě netýkají...

Publikace provází pedagoga (oddílového vedoucího, vychovatele v družině či školním klubu nebo vedoucího kroužku) cestou od samotného dítěte a jeho bezprostředního okolí ve stále širších okruzích až k celku naší planety. Na každé úrovni se zabývá několika

zásadními principy, jejichž naplňování je nezbytné pro úspěšnou výchovu lidské svobody ke skutečně dospělé formě charakterizované odpovědností a solidaritou.

Jedná se o

- Důstojnost člověka, zahrnující vědomí vlastní hodnoty, uznávání hodnoty každého člověka a univerzální lidská práva
- Objektivní řád: přírody, logiky, mravnosti, jehož uznání vede ke spravedlnosti, kritickému myšlení a respektování principu příčin a důsledků
- Propojení v časovém i prostoro-vém smyslu, které se projevuje tím, že přítomnost a budoucnost vyrůstá z minulosti, my potřebujeme ostatní a ostatní potřebují nás
- Odpovědnost za svět, jehož naplněním je pomoc potřebným, solidarita (lokálně i globálně), odpovědnost za veřejný prostor a péče o náš společný domov

Metodu, jejímž prostřednictvím je tento obsah zprostředkován, stručně vyjadřují tři výzvy: Všimni si!, Uvažuj!, Jednej! Pro její uskutečňování publikace nabízí spoustu praktických inspirací ke konkrétnímu programu a řadu informací či odkazů na dostupné zdroje. Současně se snaží poskytnout oporu naději, že takové směřování (jak v životě osobním, tak ve výchově) má smysl.

Michala K. Rocmanová

Knihu vydal NIDV v roce 2016.

Folklórní soubor **KVÍTEK** Hradec Králové

Logem souboru je prostý modrý kvítek na stonku svinutém do tvaru houslového klíče. Je tím myšlen nenápadný kvítek lnu – užitečné a pěkné rostlinky. Je-li užitečný a pěkný i Kvítek, to posoudíte sami, až se třeba někdy na něj přijdete podívat.

Folklórní soubor Kvítek vznikl na podzim roku 1982 jako taneční kroužek, jehož zakladatelkou byla paní Marie Pancířová. Tanečnice souboru Lipka a následně i taneční složky Hradecké cimbálové muziky začala své folklorní zkušenosti předávat malé skupině dětí. Po třech letech práce tanečního kroužku se v roce 1985 začala formovat i dětská lidová muzika. Jejím prvním vedoucím byl tehdejší primáš zmíněné Hradecké cimbálové muziky, výborný muzikant, cimbalista a především houslista, pan Jaroslav Šedý. Kvítku pan Šedý, především díky velké lásce k lidové hudbě a díky snaze stejnou zálibu předávat mladším muzikantům, „vycvičil“ vlastní lidovou muziku.

Soubor se tak mohl dále rozvíjet, navštěvovat různá místa Československa, ale zavítat i do zahraničí. Rozrůstaly se

i choreografie tanců, vznikala nová taneční čísla. Kvítek se ve své činnosti zaměřil zejména na lidovou tvorbu Hradecka a sousedních regionů – Podorlicka a Podkrkonoší.

Během 35 let své existence, které Kvítek v roce 2017 oslaví, souborem prošla řada tanečníků, tanečnic, muzikantů a muzikantek různých věkových kategorií. Vlivem odchodu

těch nejstarších se soubor vrátil znovu „na začátek“. Od roku 2010 se stal vedoucím souboru a zároveň vedoucím muziky pan Ondřej Veselý a Kvítek začali navštěvovat ti nejmenší.

Taneční složka pracující ve dvou odděleních (Kvítek A – starší a zkušenější děti – a Kvítek B – mladší a nově přichozí děti) čítá bezmála 45 dětí ve věku od čtyř do 12 let. S dětmi pracují Mgr. Kristina Eppichová a Mgr. Kateřina Princová, které samy v Kvítku tanečně „vyrostly“ a díky své dlouholeté praxi mohou první polky a sousedské učit další generace tanečníků a tanečnic. Těm pod nohy hraje souborová muzika, která má na repertoáru více než 400 úprav písní v notovém záznamu. Jejimi členy jsou zkušení dospělí muzikanti, které spojuje nejen láska k folklóru, ale i dlouholetá přátelství. I hudební složka souboru se rozšířila

aktuálně o tři malé šikovné muzikanty. Muzika souboru Kvítek spolupracuje s dalšími soubory, které doprovází na jejich vystoupeních.

Během školního roku se děti pravidelně jednou týdně schází na zkoušce a také probíhají i víkendová soustředění. O letních prázdninách vyráží Kvítek A na dnes již dvoutýdenní soustředění, kde vedle tance, zpěvu či hry na nástroj děti hrají nejrůznější hry, získávají povědomí o lidových tradicích a zvyklostech, sbírají nové zkušenosti a prohlubují svá přátelství. V Hradci Králové, kde Kvítek působí, soubor každým rokem pořádá tři akce. První z nich je „Jarní muzicírování“. Ve druhý májový svátek, tedy 8. 5., zve Kvítek všechny své příznivce do Jiráskových sadů nedaleko soutoku Labe a Orlice. Ve společném programu s Hradeckou cimbálovou muzikou tak mohou diváci strávit příjemné odpoledne s českým a moravským folklórem.

Letní „Mezinárodní folklorní festival Setkání s folklórem“, konaný zpravidla třetí srpnový víkend ve spolupráci s Městem Hradec Králové a Hradeckou kulturní a vzdělávací společností, je tradiční akcí pořádanou naším sou-

pořádá, mohli diváci vidět nejen soubory „domácí“, tedy hradecký Kvítek, Červánek a Dupák, ale i soubory z různých koutů České republiky a stejně tak i z blízkého či vzdálenějšího zahraničí.

Trojlístek pořádaných akcí uzavírá koncert vánočních písní a lidových koled „Kvítek vánoční“, jež se tradičně koná třetí adventní neděli. Návštěvníci mohou přijít načerpat vánoční atmosféru a zaposlouchat se do libých tónů českých a moravských koled, rozverných koled z Podkrkonoší či vánočních písní Jana Jakuba Ryby a Adama Michny z Otradovic. Tyto tři souborové koncerty doplňují různá vystoupení a účasti na tuzemských i zahraničních

vědomí o lidových tradicích našich předků především prostřednictvím hudby, tance a zpěvu, a to nejen směrem k divákům, ale zejména k dětem, kterým jsou tyto tři charakteristické prvky folklóru víc než přirozené. O co větší je pak radost, když si děti oblečou kroje a vše, co se naučily, mohou předvést na svých vystoupeních? Úsměvy na tvářích jsou zároveň tím největším dárkem pro jejich učitele, kteří věří, že to, co se dětem snaží předávat, má i v dnešní uspěchané době stále svůj význam.

Kateřina Princová
foto Folklorní soubor Kvítek
Hradec Králové

borem. I přesto, že se jedná o festival komornějšího rázu, akce se zapsala do povědomí mnoha diváků, kteří přicházejí v první festivalový den do již zmíněného krásného prostředí Jiráskových sadů, aby zhlédli rozmanitá vystoupení všech účinkujících. Druhý festivalový den se pak přemísťuje na nádvoří Státního zámku Hrádek u Nechanic, kde Kvítek spolu se svými hosty vystoupí nejen pro místní návštěvníky. Za řadu let, co Kvítek tento festival

festivalech, které Kvítek navštěvuje. Za zmínku jistě stojí také to, že v roce 1995 soubor vydal magnetofonovou kazetu s názvem „Kvítek ...a česká písnička“. O rok později byla nahrána audiokazeta vánočních koled „Spi, spi, neviňátko“. První souborové CD „Lidové písničky nejen z Hradecka“ s 21 písničkami bylo pokřtěno na jaře roku 2002 a v roce 2010 bylo dokončeno druhé CD „Kvítek a věneček lidových písní“. Snahou souboru Kvítek je šířit po-

Kontakt:

**Folklorní soubor Kvítek
Hradec Králové, z.s.**
vedoucí souboru Ondřej Veselý

Cihlářská 690
503 11 Hradec Králové
tel.: (+420) 777 047 561
e-mail: fskvitek@seznam.cz
<http://www.fskvitek.cz/>

Matematik Jaroslav Flejberk je naším předním odborníkem na hry a hlavolamy (je mj. autorem stejnojmenné interaktivní výstavy a ve své sbírce má přes 7000 mechanických hlavolamů). Co si myslí o kroku obchodního řetězce Albert, který svou novou věrnostní a sběratelskou kampaní míří na volný čas dětí i jejich rodičů?

Proč je podle Vás dobré věnovat pozornost náplni volného času našich dětí?

Je to vlastně jeden z největších darů, který jim můžeme dát. Existují samozřejmě instituce typu škola, pak jsou tu oddíly... Předat jim informace a propojit je dohromady, naučit děti správně nakládat se životem, to je myslím základní zadání pro nás jako pro rodiče i pro vychovatele. Své různé povinnosti se děti plnit naučí, ale mít pro ně volný čas a ukázat jim, jak ho smysluplně trávit či využít, to je naším neméně důležitým úkolem.

Jakou váhu přikládáte akcím otevřeným i neorganizované mládeži?

Nedovedu to odhadnout, ale myslím, že velká část dětí teprve hledá. Chtějí okusit od všeho trochu a jsou takzvaně neorganizované. Což je mezistupeň k tomu, aby je něco pořádného „chytilo“; pokud je ovšem necháme úplně volné, tak se asi samy od sebe nezapojí. Takže je strašně důležité

Je to skvělý NÁPAD

pracovat s nimi, nabídnout jim onu ochutnávku jednotlivých (volnočasových) činností. Myslím si, že tohle je klíčové – nehledě na existenci profesionálních organizací, které se tomu věnují v oblasti organizované mládeže. Mezi neorganizovanou mládeží se mohou najít třeba budoucí výrazné talenty, ale pochopitelně převažují „normální“ děcka, kterým je jen zapotřebí dát určité zásady na pevně stanovené bázi. Nepochybně jde o významnou skupinu dětí, která si rozhodně zasluhuje naši pozornost.

Obchodní řetězec Albert spouští novou věrnostní kampaň. Má ve Vašich očích nějakou zvláštní, přidanou hodnotu fakt, že se její obsahová náplň opírá o společenské hry?

Je to vlastně první příležitost, kdy se hry takhle „rozdávají“ lidem zvyklým nakupovat v daném prostředí potravin. Albert je první řetězec, který do toho šel. Jde o fenomén doby – takže proč ne. Je to způsob, jak ukázat že si nemusejí hrát jenom děti – což si spousta lidí myslí – ale i dospělí. Takže tu máme první ochutnávku sedmi premiových her... Myslím, že jde o správný start: Albert, který má velký dopad i na způsob uvažování lidí – svých zákazníků – našel cestu, jak ho vhodně nasměrovat dál. Myslím, že jsme (v tomto ohledu) předběhli západní Evropu. Albert našel odvahu to u nás udělat. A kladně se mu to vrátí – tím, že lidi budou hry „z Alberta“ hrát, budou se tam vracet, a nebudou Albert vnímat jen jako konzumní společnost, ale jako společnost, která dělá něco užitečného i pro jejich volný čas.

Máte nějaký svůj tip na osvědčený herní či hlavolamový titul, na jehož oblibu u dětí byste si teď – v lednu 2017 – klidně i vsadil?

Určitě. Fenomémem roku 2016 byla a věřím, že roku 2017 budou „Krycí jména“ českého autora Vládi Chvátila. Je to hra, která je sice pro trochu vyspělejší hráče a zatím je u nás nedoceněná, ale jinde už získává úspěchy... Připomenu i osvědčené „Člověče, nezlob se!“, „Piškvorky“, „Lodě“... U hlavolamů vidím renesanci Rubikovy kostky, jejímuž skládání se začíná věnovat zase další generace nadšenců.

Možná je to předčasné, ale pokud jde o Vaši spolupráci s řetězcem Albert, jak ji hodnotíte?

Je to skvělý nápad. Má výborný marketing a určitě bude kladně hodnocen lidmi okolo.

Zájem lze totiž očekávat u poměrně širokého tábora, od lidí, kteří si zrovna moc nehrají, až po ty, kteří si naopak hrají často a rádi a konečně získají něco dalšího, co by si přáli mít doma. První odezva už je – od těch, kteří na „hravou“ kampaň upozorňují víceméně v soukromých rozhovorech. Říkají, že tu sérii „musejí mít“, a už se těší, kdy těch prvních sedm her za své kupony (za nákup v hodnotě 200 Kč je 1 kupon, za 25 kuponů je jedna hra, pozn.) získají. Už se i ptají, jestli bude pak nějaké další pokračování...? Takže: řekl bych, že kampaň s bonusem společenských her je správně načasovaná a má svoji dobrou vizi, míří dopředu. Je vidět, že ten řetězec zná trh – a umí být v jeho čele.

Za rozhovor poděkoval a na akci Alberta fotografoval Jiří Majer

EET se týká i mládežnických organizací

Elektronická evidence tržeb (EET) se za určitých okolností může týkat i organizací zastřešovaných Českou radou dětí a mládeže (ČRDM).

Na základě podnětů z pracovní schůzky zástupců organizací dětí a mládeže ze dne 16. 1. 2017 jsem o den později komentoval dopad elektronické evidence tržeb (EET) pro zpravodajství České televize.

EET se nás týká okrajově. Naprostá většina aktivit našich organizací naplňuje naše poslání a není realizována jako podnikatelská aktivita. Tedy nevztahuje se na ni ani EET. Pokud naše organizace podnikají, pak se jedná zpravidla o prodej knih, ubytovací služby, provoz občerstvení. Zde se na ně EET vztahuje. Většina z nich používá, coby veřejně prospěšný poplatník, snížení základu daně z příjmu právnických osob ve výši 300 000 Kč. Do této výše žádnou daň neplatí.

Navrhujeme tedy sjednotit limity a použít vyjmutí z povinnosti EET do výše příjmu 300 000 Kč za rok v podnikatelské činnosti organizace.

Naprosto nerozumíme požadavku evidovat transakce platebními kartami. Právě provoz e-shopu v oblasti prodeje knih nebo ubytovacích služeb vede k jejich zefektivnění.

Platby jsou zcela jasně evidované, protože jsou propojené s bankovním účtem organizace. Zdůvodnění Ministerstva financí (MF), že sleduje i výkyvy v platbách kartami, nemá ve smyslu EET jakékoli opodstatnění.

Dopad zavedení EET na spolky bude spíše ten, že některé aktivity, které jsou nyní nabízeny veřejnosti a jsou obchodní aktivitou organizací, budou utlumeny. Například náklad knihy bude menší a publikace se budou používat jen pro činnost organizace. Možnost podpory poslání našich organizací prostřednictvím obchodních aktivit se vyplatí jen tomu, kdo dosahuje významnějšího obrátu, tak, aby mohl pokrýt náklady na EET. Ne vždy se totiž dá přejít v oblasti maloobchodního prodeje na bezhotovostní styk, obzvláště když MF přistupuje k platebním kartám jako k hotovosti. Snaha o větší soběstačnost organizací a jejich menší závislost na státních dotacích je tak paradoxně státem omezovaná.

*Aleš Sedláček, předseda ČRDM
foto Jiří Majer*

Dobrovolník Středočeského kraje

V úterý 29. listopadu 2016 se v Masarykově kulturním domě v centru Mělníka sešlo více než pět stovek hostů a oceněných.

Středočeský kraj se totiž rozhodl udělit již po šesté čestný titul Dobrovolník Středočeského kraje. Je potěšitelné, že mezi nominovanými a oceněnými byly osobnosti spjaté se spolkovým životem středních Čech. Slavnostní udílení titulu bylo spojeno s vyhlášením vítězů v krajských kolech sportovních a vědomostních soutěží.

Kdo jsou ocenění?

Zdeněk Vejrosta je dlouholetý šéf Rady turistických závodů, hybatel

Zdeněk Vejrosta (vlevo)

turistického závodění a vedoucí krajských tomíků. Navrhovatelem byla Asociace TOM.

Petr Halada, někdejší šéf Pionýra a současný starosta Kamýka, byl zase

Petr Halada (vlevo)

navržen Středočeskou krajskou radou Pionýra. Spolku stejného jména Petr před časem předsedal a jeho kolegové a spolupracovníci v něm ocenili zejména člověka, který ve starostenské funkci mnoho let aktivně podporuje práci s dětmi a mladými lidmi.

Oběma oceněným patří upřímné poděkování a blahopřání.

*Tomáš Novotný,
předseda Asociace TOM
foto Tomáš Novotný*

Předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček

Blíží se projednávání novely zákona o České televizi a Českém rozhlasu ve Sněmovně přimělo její zastávce i odpůrce k diskuzi u „kulatého stolu na půdě Senátu. Kulatý stůl nazvaný „Novelizace zákonů o České televizi a Českého rozhlasu“ se konal 19. ledna 2017 v Zaháňském salonku Senátu Parlamentu ČR.

Režie významné změny zákona o veřejnoprávních médiích se ujala platforma „Svobodu médiím“, s cílem prosadit větší nezávislost veřejnoprávních médií na politických stranách. Novela chce mj. změnit způsob volby členů rady ČT a ČRo. Kandidáty by podle ní mohly navrhnout nejen parlamentní strany a hnutí, ale i skupina v zákoně taxativně vyjmenovaných organizací (zatím jich je 22). Nově vzniknout by měla i Správní rada (volená radou ČT). O nezbytnosti přijmout novelu první promluvil Adam Černý, předseda Syndikátu novinářů a člen výboru platformy „Svobodu médiím“. Zdůraznil především záměr novely: aby se na utváření mediálních rad obou veřejnoprávních médií mohla podílet občanská společnost reprezentovaná oněmi 22 organizacemi (patří mezi ně i Česká rada dětí a mládeže, ČRDm). „Koluje mýtus, že si seznam těch organizací

Kulatý stůl k problematice veřejnoprávních médií

POLEMIKA kolem odpolitizování médií

vymyslela nějaká skupinka lidí. Není to tak, byl inspirován bavorským modelem,” pronesl Adam Černý. Bavorský model přiblížil předseda stávající Televizní rady ČT Jan Bednář. Poukázal na to, že německý model vznikl po válce, kdy spojenci vykonávající okupační správu nemohli plně důvěřovat politické reprezentaci, a tak se snažili zapojit pro ně věrohodnější, společensky uznávané organizace. “Potřebovali rychle rozběhnout veřejnoprávní vysílání a tohle byla příležitost,” vysvětlil Jan Bednář. Názorům u „kulatého stolu“ naslouchal i předseda ČRDm Aleš Sedláček, kterého tento moment zaujal: „V oblasti práce s dětmi a mládeží to totiž probíhalo velmi podobně. Díky tomu je její úroveň v oblastech, kde tato okupační správa působila, dnes na vysoké úrovni. V podobném duchu byla vytvořena struktura, definovaná podpora státu,

Předseda Syndikátu novinářů ČR Adam Černý

dobrovolníků, nastaveny možnosti nominací zodpovědných úředníků občanskými iniciativami. Představte si, že na krajském nebo okresním úřadu máte úředníka – specialistu na mládež, kterého vyberou organizace, které pracují s dětmi a mládeží! Úřad ho pak zaměstná dle platného pracovního práva. Přijde vám to jako klientelismus? Střet zájmů? Prorůstání veřejné a soukromé moci? Když jsem to slyšel prvně, přišlo mi to šílené. Když se seznámíte s fungováním tohoto systému, pak to musíte brát s respektem a v některých ohledech jim závidět. Není náhodou, že ČRDM aktivně spolupracuje s Bavorským kruhem mládeže. Mají dobré zázemí a možnost se nad některými společenskými problémy a potřebami zamýšlet hlouběji, než je tomu u nás,” uvedl Aleš Sedláček pro server ADAM.cz.

Co dalšího zaznělo u kulatého stolu

Poslanec Ivan Gabal, který je podepsán pod návrhem novely, bez obalu pojmenoval aktuální situaci v radách:

„Nyní platí, že rozdělení míst v radách je odrazem poměru sil ve Sněmovně a zákulisních politických dohod parlamentních stran, které vysílají do rad „své“ reprezentanty a očekávají, že se tak budou také chovat. Proto je vyloučené, aby se v radách objevili nezávislí kandidáti, osobnosti, odborníci nebo zástupci občanského sektoru,” řekl Ivan Gabal.

Generální ředitel ČRo René Zavoral vytkl předkladatelům novely nedostatky obsahové i právní. Podle něj novela neřeší pro rozhlas skutečně důležité problémy, jako třeba digitalizaci, a její záměr se zužuje výhradně na volbu kontrolních orgánů. Ve svém proslovu poukázal i na vyšší náklady. „V návrhu se píše, že nový systém přispěje k úsporám. Členství v radě má být sice čestné, ale Český rozhlas bude kromě cestovních náhrad hradit i úslou mzdu a spolu s novou správní radou vznikne i její kancelář až s pěti zaměstnanci. Když jsme si to namodelovali, tak dosavadní Rada Českého rozhlasu s celým aparátem stojí kolem devíti milionů korun, tento nový model by stál 19 milionů korun,” konstatoval René Zavoral.

„Pošlete mi ten výpočet, mrknu se na něj, já jsem došel k číslu asi třetinovému,” přihlásil se znovu o slovo Ivan Gabal.

Většina diskutujících odpůrců novely poukazovala na podle nich neprůhledný způsob výběru „privilegovaných“ organizací, a především na jejich údajný střet zájmů.

Poslanec Ivan Gabal

Místopředseda Senátu Jiří Šesták, svolavatel kulatého stolu

„Výše uvedené názory je potřeba chápat v kontextu stávajícího modelu,” míní Aleš Sedláček. „Dnes je zapotřebí právě nominace společenských organizací. Finální výběr ale provádí politické strany. Obsazení rady se pak může stát předmětem politického obchodu, tak jak to občas můžeme sledovat při projednávání zákonů v Poslanecké sněmovně. Právo obsadit místo mají v novém návrhu jak politické strany, tak vybrané společenské organizace. Politické strany by tedy mohly jasně deklarovat své lidi, kteří by se pak nemuseli schovávat za nominace nepolitických organizací. Výběr organizací by měl pokrýt jak přímo zainteresované profese v televizním a rozhlasovém průmyslu, tak střšní organizace neziskového sektoru z různých tematických oblastí. Tyto organizace samozřejmě mají velkou legitimitu a důvěru jak veřejnosti, tak politického spektra. Lze ji prokázat například počtem členů, počtem podporovatelů z řad veřejnosti, uznáním od státu, historií organizace apod.

Myslím, že se náš neziskový sektor od (Sametové) revoluce posunul a že dnes jsou některé jeho části zastřešeny opravdu reprezentativními a silnými organizacemi s pevně nastavenou demokratickou kulturou.

ČRDM se stovkou členských organizací dětí a mládeže, kam patří třeba skauti, pionýři, táborníci či různé studentské a mládežnické organizace, se rozhodně mezi takové „střechy“ počítá. V součtu je to pak více než dvě stě tisíc dětí a mladých lidí,” řekl Aleš Sedláček ADAMu.cz.

Hana Marvanová poukázala mj. na fakt, že zatím žádný pořad ČT nebo ČRo nevěnoval diskuzi o novele prostor, byť třeba i v pozdních nočních hodinách. „Je smutné, to si tady neodpustím, že právě média veřejné služby, která by měla poskytovat veškeré informace pro svobodné vytváření názorů občanů, se této problematice nevěnují vůbec.” Ředitel Českého rozhlasu zvedl „hozenou rukavici“ a slíbil nápravu.

Členka výboru platformy „Svobodu médiím“ Hana Marvanová

Soňa Polak
(redakčně kráceno, více na ADAM.cz)
foto Jiří Majer

Aleš Sedláček, předseda České rady dětí a mládeže s Jiřím Navrátillem (vpravo) v roce 2008, foto Jiří Majer

Odešel JIŘÍ NAVRÁTIL

– hrdina, politický vězeň a největší skautská osobnost postkomunistické Evropy

Dne 16. ledna 2017 ve věku 93 let, po krátké nemoci a dlouhém životě s rovnou páteří zemřel Jiří Navrátil, překladatel, publicista, starosta Junáka – českého skauta v 90. letech, do posledního dne aktivní 1. místostarosta. První držitel nejvyššího světového skautského vyznamenání ze země za „železnou oponou“.

Vyrůstal v oddíle Jaroslava Foglara a za účast v protinacistickém odboji byl vyšetřován Gestapem. Komunisty za pokus o státní převrat byl odsouzen na 20 let za velezradu. Strávil 11 let v uranových dolech v Jáchymově a dalších věznicích. Člověk hluboce inspirující všechny, kteří se s ním potkali. Člověk s nezlomným demokratickým přesvědčením. Na nejrůznějších místech Česka se 17. ledna spontánně scházeli skauti a skautky, v Praze např. pod Kyvadlem na Letné, a zapalovali svíčky za Jiřího Navrátila. Jeho odchod je ztrátou jedné z největších osobností nejen českého, ale i evropského skautingu. Jiří Navrátil byl i přes svůj vysoký věk stále aktivním členem skautského hnutí a věnoval se výchově a předávání zkušeností mladým skautským vedoucím. Do poslední chvíle se podílel na vedení skautské organizace. Veřejně komentoval společenské dění.

„V životě Jiřího Navrátila se odrážejí dějiny českého národa i českého skautingu. Byl vzorem a inspirací nejen pro skauty a skautky, ale i pro jejich vedoucí, vždy překvapoval svou schopností přirozeně překonávat generační rozdíly. Byl to člověk s věrností demokratickým ideálům a přesvědčením o osobní zodpovědnosti každého z nás za svět kolem. Byl skautskou osobností světového rozměru,“ popisuje význam Jiřího Navrátila pro skauty Josef Výprachtický starosta Junáka – českého skauta.

Skautky a skauti, spolu s rodinou a přáteli, se s Jiřím Navrátillem rozloučili v neděli 22. ledna v kostele Nejsvětějšího Salvátora na pražském Křižovnickém náměstí.

JUDr. Jiří Navrátil

* 10. září 1923 Lipsko
+ 16. leden 2017 Praha

Jiří Navrátil byl český překladatel, publicista, politický vězeň a významný český skaut. Narodil se v rodině českého konzula v německém Lipsku. Zažil všechny tři zákazy českého skautingu a jeho obnovení.

V roce 1937 vstoupil do oddílu, který vedl spisovatel Jaroslav Foglar. Po zákazu skautingu v roce 1940 byl členem protinacistického odboje.

S oddílem v rozhlasu – zleva Jiří Navrátil druhý, Jaroslav Foglar čtvrtý; archiv JN

Jiří Navrátil jako student; archiv JN

V roce 1944 jej a další skautské vedoucí zatkl Gestapo. Za pomoci morseovky se jim podařilo domluvit na jednotné výpovědi, a většina z nich tak nakonec neskončila v koncentračním táboře, ale v pracovních oddílech. Jiří Navrátil se v květnu 1945 aktivně zúčastnil Pražského povstání. Od roku 1945 studoval na právnické fakultě, ale po protestním pochodu vysokoškoláků na Hrad byl hned 25. února 1948 ze studií vyloučen. V roce 1949 se spolu s dalšími skauty zapojil do pokusu o protikomunistický převrat. Tajná policie v den akce téměř všechny skauty pozatýkala. Komunisté s nimi uspořádali tzv. skautský proces, Jiří Navrátil byl odsouzen

na dvacet let za velezradu... Propuštěn byl na amnestii v roce 1960.

Po návratu z vězení pracoval jako čistič bazénů a údržbář. Vedle toho se živil překlady z němčiny, angličtiny a francouzštiny, přispíval do novin a časopisů jako tzv. volný novinář. Pro nakladatelství Odeon přeložil řadu knih. V roce 1968 se podílel na znovuoobnovení skautingu v Československu a byl zvolen do náčelnictva Junáka.

Při třetí obnově skautingu v roce 1989 se stal zahraničním zpravodajem a čle-

nem Ústřední rady Junáka a v roce 1992 byl zvolen starostou, od počátku tisíciletí až do své smrti byl 1. místostarostou Junáka – českého skauta. Jiřímu Navrátilovi jako prvnímu člověku z postkomunistické Evropy, udělila Světová organizace skautského hnutí nejvyšší světové skautské vyznamenání Bronzový vlk. Jiří Navrátil je také držitelem vyznamenání Zlaté lípy ministra obrany ČR za činnost ve 2. a 3. odboji a Medaile T. G. M.

*Junák – český skaut
(redakčně kráceno)*

„Každá demokratická společnost potřebuje čestné, zodpovědné lidi – a pro každou totalitu jsou takoví lidé postrachem.“

Jiří Navrátil

Když vznikala Česká rada dětí a mládeže, Jiří Navrátil byl u toho (uprostřed) – 7. 7. 1998 se sešli zástupci zakládajících spolků ČRD M v zámečku v Roztokách u Prahy k podpisu zakládací listiny; archiv ČRD M

Jiřího vzpomínání...

...Pro dobrovolníky z Klubu českých turistů (KČT) i jinde vyvstaly nové úkoly, když nacisti a bývalý čs. plukovník a legionář Emanuel Moravec zřídili zvláštní státní úřad, Kuratorium pro výchovu mládeže, a zavedli tzv. „povinnou službu mládeže“. Zatím ji museli provádět vedoucí v dorostech sportovních klubů, včetně KČT. Na pokyn či s vědomím vůdčích osobností Junáka (R. Plajner, J. Novák, prof. Charvát, Dr. K. Skála a další) skautští vedoucí pokračovali v práci a dařilo se jim oddíly chránit před tlakem povinné služby.

V červnu 1944, na udání tzv. hlavního pověřence Kuratoria pro Prahu Chalupy byl Jiří s dalšími skauty zatčen Gestapem, podařilo se jim však sladit své výpovědi, a tak až na dva neskončí v koncentračním táboře – jsou „je-nom“ nasazeni do pracovních oddílů tzv. Organizace Todt. „Mně se podařilo zmizet a až do konce války jsem žil v ilegality. Působil jsem jako spojka velitele protinacistické vojenské skupiny ‚Tajemník‘ generála Hrabčíka,“ dodává Jiří Navrátil.

Je květen 1945. Povstání zastihne skauty KČT připravené: ošetřovat raněné, fungovat jako spojky, bojovat se zbraní v ruce. „Války jsou mládeži přístupné,“ lakonicky shrnuje Jiří. Jeho oddíl i on sám jsou posléze vyznamenáni Junáckým křížem „Za vlast“ stříbrného stupně.

Oddíl je teď Vodní Dvojkou a dobrovolník Jiří Navrátil zase pracuje tam, kde je ho třeba: je okrskovým velitelem Junáka, zástupcem oblastního ve-

Jiří Navrátil, 2008, foto Jiří Majer

litele a výchovným zpravodajem. Vedl kupříkladu jednu z prvních zimních Lesních škol s tábořením ve sněhu, v záhrabech i v eskymáckém iglú. Psal se rok 1948. S komunistickým pučem přišlo i vyloučení skauta-odbojáře ze studií na Právnické fakultě UK. „Takzvané Akční výbory, většinou velmi špatní studenti, tak vyhodily přes deset tisíc studentů, čtvrtinu všech tehdejších vysokoškoláků,“ upozorňuje na komunistické řádění Jiří Navrátil. Počátkem roku 1949 ho Dagmar Skálová zapojila do přípravy protikomunistického povstání organizovaného vojenskou skupinou Praha – Žatec. Jirka pro ně získal stovku starších skautů, kteří měli působit podobně jako v květnu 1945. K akci mělo dojít 17. května 1949, byla však vyražena a její účastníci byli pozatýkáni. Skutečný počet zapojených skautů se vzdor těžkým výsledkům podařilo utajit. Chystá se zvláštní, tzv. „skautský“ proces. Díky dohodnutým výpovědím

a statečnosti 26 obžalovaných se komunistům však přece jen moc nevyvedl – proti 18 z nich musel prokurátor obžalobu stáhnout. „Odsouzeno nás bylo pouze osm: student filozofie František Falerský, vůdce 4. oddílu Praha na patnáct, já na dvacet let a Dagmar Skálová na doživotí. Další si odnesli tresty od jednoho do pěti roků vězení,“ upřesňuje rozsudek Jiří Navrátil. Věrnost ideálům, které jako dobrovolník – skautský vůdce – vštěpoval svým svěřencům, ho tehdy přivedla až za ostatní dráty Jáchymovského pekla.

Prošel tu koncentračními tábory Rovnost, Barbora a Nikolaj, potom věznicemi v Hradci Králové, na Borech, v Pardubicích; za sebou má i Mírov, Ilavu a Leopoldov.

Na Rovnosti odsouzení skauti vytvořili stejnojmenný ilegální roverský kmen. Ten získával zprávy „zvenčí“, pomocí „civilů“ organizoval spojení s rodinami odsouzených, když vězni směli psát jen jednou za čtvrt roku a mnoho dopisů beztak nedošlo, sháněl léky. Pomáhal spoluvězňům psychicky, organizoval tajné přednášky a jazykovou výuku – učiteli jim byli kupříkladu českoslovenští letci ze západní fronty... Roverské „vydavatelství“ tu vydalo víc než patnáct rukopisných svazčků, mj. vůbec první český samizdat, sbírku básní Přádenko drátů.

11. května 1960 je Jiří po jedenácti letech z Leopoldovské pevnosti propuštěn na amnestii.

Věrnost skautské lilii až za ostatní dráty Jáchymovského pekla, časopis Archa č. 2/2011, vyprávění Jiřího Navrátila zpracoval Jiří Majer

... a vzpomínání na Jiřího Navrátila

...Zarazil mě věk narození – 1923. Tomu jsem se musela zasmát. Chtěl mi snad namluvit, že tomu statnému, svižně chodícímu a neskutečně ironickému pánovi s mladým zvukným hlasem ze skautských (stoletých, pozn. red.) oslav tehdy bylo téměř devadesát? Snad téměř osmdesát, ne? Jenže pak mi selský rozum napovídá – když se aktivně účastnil Pražského povstání, tak mu tehdy asi nebylo dvanáct...

„Kdy jste naposledy spal ve spacáku pod stanem nebo jedl z ešusu?“ Pobaveně se zasměje: „Vy asi teď čekáte, že budu lovit v paměti, jestli to bylo před deseti lety, nebo spíše před dvaceti, že jo?“

Oznamuje mi, že se skautských akcí samozřejmě účastní pořád.

„Ve stanu a ve spacím pytli se občas vyspím na některé Lesní škole pro skautské vůdce, pozvou-li mě na přednášku. A prosím pěkně, z ešusu“

zásadně nejím už od svých nováčkovských dob, takový císařsko-rakouský výraz byl pronásledován. Měli jsme prosím jídelní misku. Jsou to sice dvě slova, ale doložíme si je. Do řady na jídlo si s ní občas stoupnu – ovšem je teď mnohem onačejší, nerezová,“ směje se...

úryvek z textu Zuzany Hronové: Hoch od Bobří řeky, jenž v 93 letech pracoval ve vedení Skauta a spal ve stanu. To byl Jiří Navrátil; Aktuálně.cz, 18. 7. 2017

Tomáš Novotný a Jiří Navrátil, 2012

Nazdar, veliteli!

Je to skaut, šprýmař, hrdina... Psát o Jiřím Navrátilovi v minulém čase mi nějak nejde.

Na to si příliš dobře pamatuji na poslední telefonát někdy zkraje ledna. Pan doktor mluvil s obtížemi, ale žertoval a těšil se, až porazí nemoc a bude zase fit. Já věřil, že oslavíme jeho stovku! Hrdinové, které nezlomili náckové ani komunistický lágr, ti jsou přeci nesmrtelní...

JUDr. Jiřího Navrátila jsem poznal před bezmála dvaceti roky, v době, kdy jsme začínali uvažovat o vzniku spolku spolků, České rady dětí a mládeže. Skautského starostu, který neuznával generační rozdíly. Věčně mladého novináře a překladatele, se kterým jsem si krátce po seznámení troufl udělat rozhovor do našeho Tomíka. Poslal jsem mu ho k autorizaci a on škrtal a opravoval. Nikoliv fakta – nechtěl a nemusel zamlčovat nic ze svého pohnutého a pestrého života. Znectil mi slovosled a vytkl stylistiku! Od něj jsem to ale bral...

Jiří Navrátil navštívil snad desítky našich akcí. Byl výborný rétor a vtipný glosátor. Při zdavicích na sněmech

tomíků neopomněl zdůraznit, že naše spolky jsou *kiplingovsky* jedné krve. Naposledy jsme se viděli na parníku, který pro větší slávu tomíků v červnu loňského roku brázdil vltavské vody... V květnu před tím vážil i se svou ženou, *milovanou bytostí*, dlouhou cestu, vezl s sebou c. a k. uniformu, aby mi připravil tu správnou taškařici. Jeho *Nazdar, veliteli* bylo nezaměnitelné a bude mi po zbytek života chybět.

Nejsem sám, kdo mezi tomíky želí odchodu statečného, optimistického a nenapodobitelného člověka. Skonal v pondělí 16. ledna v pozeném věku třidevadesáti let.

Jsem rád, že jsem ho znal a mohl s ním spolupracovat.

Tomáš Novotný,
předseda Asociace TOM,
17. 1. 2017

Tomáš Novotný a Jiří Navrátil 17. 10. 2000 při podpisu dohody o spolupráci spolků, (nahore); Jiří Navrátil a tomické brýle mámení, 2001 (dole), archiv A-TOM

Dělejme to jako on

Když jsem se v pondělí dozvěděl, že Jiří odešel, napadla mě úplně nesmyslná otázka: proč vlastně žil tak dlouho? Jako první mě samozřejmě napadlo, že to byla odměna, že žil tak dlouho za to, jak žil. To je možné. Ale já si myslím, že to bylo jinak: že žil tak dlouho, protože se potřeboval přesvědčit, jestli nám to došlo. Jestli jsme všechno to, co nám chtěl předat, pochopili. Já se teď nemůžu pokusit za nás za všechny to poselství shrnout,

to nejde. Ale můžu vám říct, co jsem si z toho přebíral já. Vzal jsem si dvě věci. Ta první je nasnadě: že nesmíme uhnout. Že my všichni, a hlavně my skauti musíme stát za svými principy, za svým přesvědčením tak jako on. I když to bolí. A i když je to moc práce. A i když se nám zrovna nechce. Dneska, zítra, po všechnen ten čas, který je nám dán. Tak to je to první poselství. A to druhé...? Když jsem si připravoval tuhle řeč, tak jsem jednu chvíli měl pocit, že mi kouká přes rameno: „Nazdar, veliteli! Jestli se neurazíš, tak to trochu proškrtáme. Když se to dá říct

stručně, tak se to musí říct stručně. A máš tam zbytečně moc cizích slov, máme dost českých. A uber na patosu.“ Povídám: „Jiří, ale to je smutčná řeč, já z toho nemůžu dělat kabaret.“ „To nemusíš. Ale nedojímej se sám nad sebou.“

A tak to je to druhé poselství. Stůjme pevně za svým přesvědčením. Ale pamatujme si, že stát pevně neznamená stát toporně. Dělejme to jako on – s elegancí, šarmem a s vtipem.

Tomáš Řehák – Špalek,
kostel Nejsvětějšího Salvátora,
22. 1. 2017

Hronov hostil SNĚM TOMÍKŮ

O víkendu 20.–21. ledna se do Hronova sjelo 169 členů Asociace turistických oddílů mládeže ČR – zástupců 89 oddílů z celé republiky.

Sněmovali jsme v krásném Jiráskově divadle celou sobotu. Sněm zahájila světelná šou Vény Křepeláka z Dakotů a projekce filmu: Tomíci 25 let z dílny berounských Trilobitů Michala Merhauta – Chroštího a Katky Frdlíkové – Klíštěte. V Hronově účastníky sněmu uvítal pan místostarosta Josef Thér, ředitelka divadla paní Markéta Machová a šéf Lotrů Tomáš Buriánek. Tomíky v sále také pozdravili vážení hosté z řad našich partnerských organizací. Jmenovitě: emeritní předseda Klubu českých turistů pan Jan Havelka, současný předseda KČT Vratislav Chvátal, předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček, předseda Královéhradecké krajské rady Junáka Michal Bureš – Bumerang a ředitel nadačního fondu Českého Rozhlasu Světluška Přemysl Filip.

Předseda Tomáš Novotný ocenil významné nestory našeho spolku nejvyšším vyznamenáním – Stříbrným hořcem. Ocenění osobně převzali: Zdeňka Formánková z pardubických Robinsonů, Jana Šťastná z Racků Brno, Václava Hušková z oddílu Pěšinky a Ostříž Hradec Králové a Milan Zelenka z lounských Výrů.

Nejvyšší poctu našeho spolku získala i Jarmila Hanáková – Saxana z TOM Kamzík, která se sněmu nemohla účastnit. Uznání za dlouholetou nadstandardní spolupráci se

stacionářem Cesta Náchod dostali také organizátoři sněmu TOM Lotři Hronov v čele s Tomášem Buriánkem a Karlem Neuschlem. Následovaly bloky informací o dění ve spolku a samozřejmě očekávané volby. Sněm Asociace TOM odhlasoval změnu stanov v několika bodech – usnesení a nové stanovy vyvěsíme v dohledné době (až proběhnou všechny potřebné formality). Nejdůležitější změnou je, že od nynějška oddíly TOM nejsou povinné (automaticky) členy KČT, nadále bude členství tomíků (oddílů) v klubu dobrovolné. Další změna se týká volebního období vedení spolku, které se změnilo na pět let.

Předsednictvo bylo zvoleno v tomto složení: Tomáš No-

votný, Tomáš Hurt, Jiří Homolka, Zdeněk Rolinc, Tomáš Fúsek, Ondřej Šejtka, Anežka Klabanová, Ivo Skoček a nově Stanislav Prais, který střídá Davida Šimka.

Revizní komise byla zvolena v tomto složení: Ilona Jaglová, Vratislav Jagla, Pavel Ebr, Mojmir Nováček a nově i bývalý ekonom spolku Petr Balcer.

Po obědě zahájili odpolední část sněmu klienti stacionáře Cesta Náchod vystoupením na téma Pomáda.

Oddíly prezentovaly svou činnost, převážně na poli charity, a připomněly také svá výročí.

Vrcholem odpolední části sněmu byl křest **Velké knihy o tomících**, kterou asociace vydala u příležitosti pětadvacátého výročí vzniku spolku.

Kmotry křtu byli Jan Havelka, Tomáš Hurt, Kamil Podroužek a autoři Tomáš Novotný, Zuzana Antošová a Lukáš Hušek. O knihu byl velký zájem, vedoucí si ji mohli hned za symbolický peníz odkoupit.

Výtěžek z příspěvků (onen symbolický peníz za knihu) pošleme na tyto charitativní účely: Nadace Naše dítě, na pomoc dětem s SMA

(Spinální muskulární atrofie) a pacienty postižené nemocí motýlích křídel (DEBRA ČR, z. ú.). Celkem se vybralo a na charitu pošleme: 10 330 Kč. Děkujeme všem, kteří přispěli. Sněm skončil v podvečerních hodinách, někteří zástupci oddílů zůstali do neděle a absolvovali zajímavou procházku po Hronově, někteří se vydali zpět k domovům.

Na organizaci sněmu se podílelo více než dvanáct hronovských Lotrů, největší kus práce odvedl jejich šéf Tomáš Buriánek. Patří jim velký dík.

Ondřej Mánek, Ústředí Asociace TOM
foto Tomáš Fúsek

Vedení Sdružení přátel Jaroslava Foglara (SPIJF) zvolilo na svém prvním víkendovém zasedání v tomto funkčním období nového předsedu a výkonný výbor organizace.

Foglarovci volili PŘEDSEDU

Vedení SPIJF, zvolené na Valné hromadě v listopadu 2016, se sešlo na prvním zasedání o víkendu 14. a 15. ledna 2017 v Brně. Jedním z hlavních bodů porady byla volba výkonného výboru, tedy předsedy a dvou místopředsedů organizace.

Předsedou byl zvolen Vojtěch Hanuš, který tak zvítězil v klání s Jiřím Kalinou – Čápem. Ten se stal 1. místopředsedou, 2. místopředsedou byl zvolen Martin Vérteši – Sova.

„Sdružení nyní trápí dva hlavní problémy – malý zájem dětí o naše aktivity a klesající členská základna. Nenabízím na ně zázračný lék, ale mám jasnou představu o směru, kterým je třeba se vydat,“ řekl mimo jiné ve svém kandidátském projevu Vojtěch Hanuš.

Více se o SPIJF dozvíte na stránkách: www.iklubovna.cz

*Sdružení přátel Jaroslava Foglara
foto SPIJF*

MLADÍ LIDÉ z Chrudimska ve Sněmovně

V úterý 20. prosince si mladí lidé z Chrudimska prohlédli Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR. V předvánoční době si tak zpestřili výuku. Akci uspořádal zapsaný spolek Altus ve spolupráci se Základní školou Komenského ve Skutči.

„Cílem akce bylo ukázat mladým lidem práci poslanců, ale taky je motivovat k participaci na občanském životě. Akce volně navázala na zářijový program

Kandidát, který si kladl za cíl větší zájem o veřejné dění,“ připomíná smysl akce Roman Málek. S žáky se setkal také jihomoravský poslanec Jiří Mihola. Ten velmi zajímavě pohovořil s dětmi a občas glosoval známé výroky a politiky ze Sněmovny. Zároveň žáky překvapil velkou znalostí Chrudimska a slíbil návštěvu skutečské školy. Letos chce spolek Altus uspořádat setkání mladých lidí se zájmem o politiku, politický marketing, ale i občanskou angažovanost.

„Není rozhodující, které straně kdo fandí, ale hlavním smyslem je zapojit mladé lidi. Bohužel jejich zastoupení v politice je málo a je potřeba vychovávat další generace,“ uzavírá Roman Málek.

Projekt Kandidát.cz stejně jako cestu do Poslanecké sněmovny by nebylo možné realizovat bez finanční podpory Pardubického kraje a společnosti R36.cz.

Altus, zapsaný spolek

VÝMĚNA mezi dobrovolníky ČR–Izrael 2016

Na sklonku uplynulého roku jste se v časopise Archa mohli dočíst o pravidelné mládežnické výměně, při které zástupci organizací ČRDM uvítali v září dobrovolníky z Izraele. V listopadu jsme jim návštěvu oplátili a bylo to vážně super!

1. den

Po přeletu do prosluněného Tel Avivu a náročné celní kontrole nás vyzvedla Shlomit (projektová manažerka CYMI – Council of Youth Movements in Israel). U uvítacího oběda (místní speciality šakšuka a hummus) nás zaskvětila do toho, jak to vlastně funguje s organizacemi mládeže a s dobrovolníky všeobecně v Izraeli. Po obědě nám průvodkyně Maya ukázala krásy Tel Avivu a starého města Jaffy. Den uzavřela večere s Izraelci, které jsme v Praze hostili na začátku září, procházka k hotelu a koupel v moři.

2. den

Na severu Tel Avivu jsme navštívili organizaci Young Maccabi. Ta má na starosti lidi ve věku 18–19 let, kteří roční dobrovolnickou prací oddalují službu v armádě. Poté jsme se odebrali na místní trhy, kde se dalo sehnat

snad úplně všechno. Odpoledne jsme se z Tel Avivu vydali za nedalekou organizací Noar Leumi, která je podobná jako Pionýr, Skaut... Po krátké prezentaci už v místnosti bylo 50 dětí, se kterými si vedoucí hráli hry... Odtud zpět do centra, do skautské klubovny v bombovém krytu (kterých je v Izraeli jak máku). Dost nás překvapilo, že na „schůzce“ bylo cca 400 dětí různých národností (Afrika, Filipíny, Vietnam, Izrael, Arábie).

3. den

Měli jsme volno, a tak jsme si se třemi kolegy udělali výlet do Nazaretu. Navštívili jsme chrám zvěstování, kde se Marii údajně dostalo zvěsti, že porodí dítě boží. Sedli jsme si do horní části kostela na bohoslužbu, přispěli nějakým šekelem na rozvoj kostela a vydali se vyšplhat na vrchol Nazaretu. Deciberový výhled na hornatou oblast Galilea byl odměnou za vytrvalost.

4. den

Ráno jsme vyrazili směr Jeruzalém, nejdříve do Institutu studií holocaustu

(Jad Vašem). Po obědě nás průvodkyně Adi „protáhla“ starým městem: arabskou, křesťanskou, židovskou a nakonec i arménskou čtvrtí. U Zdi nářků jsme viděli zkoušku dospělosti, kterou skládají ortodoxní židé okolo 12–14 let. Pak jsme vyrazili podívat se na činnost organizace Kyriat Yovel do centra volnočasových aktivit pro mládež ve věku 10–17 let.

Okolo půlnoci nám to nedalo, a šli jsme se podívat do Starého města. Má v tu dobu úplně jinou atmosféru, všechny obchody jsou zavřené, nikde nikdo. Po tiché procházce muslimskou čtvrtí, kde na nás místní koukali trochu zvláštně, jsme se dostali ke Zdi nářků, kde jsme byli jedinými turisty, kolem nás stovky modlících se židů. Bylo to zvláštní, ale i obohacující. Zpátky jsme prošli skrz arménskou čtvrt, kde židovská omladina zpívala a hrála na kytaru. Sedli jsme si k nim a vypadalo to, že to nikomu nevadí,

chvilku jsme poslouchali a koukali na židovské radovánky.

5. den

Průvodce Ben nás zavedl do ultra-ortodoxní židovské čtvrti, kde nikdo nemluvil, nesmělo se křičet a do některých oblastí se nesmělo vůbec. Holky musely mít zakrytá ramena a my dlouhé kalhoty... Po této zvláštní procházce nás minibus odvezl do Judské pouště (úžasný výhled na Mrtvé moře). Uprostřed pouště jsme si dali oběd a povídali si o aktuálním dění v Izraeli a o památkách. Později v hostelu v Ein Gedi nás čekala šabatová večeře ve společné jídelně. Po ní jsme seděli v kolečku na trávě, diskutovali, popíjeli víno, dojíždali – po všem tom cestování to byl opravdu relax.

6. den

V přírodní rezervaci Ein Gedi jsme žasli nad přírodními vodopády uprostřed pouště a spoustami zvířat okolo. Z vrcholu Ein Gedi se nám naskytl úžasný výhled na celý kraj a Mrtvé moře. Po sestupu dolů nás čekal výlet na pevnost Masada. Cestou jsme viděli pozůstatky táborů Římanů, kteří Masadu obléhali. Nahoře jsme si sedli do kroužku a diskutovali na toto téma. Večer zpět v Tel Avivu byl volný program, který zpestřil kolega z české

Asociace TOM svou ohnivou show.

7. den

Ráno jsme jeli do muzea věnovaného Jicchaku Rabinovi, na kterého byl spáchan atentát, protože se snažil sjednotit a vylepšit vztahy mezi Izraelem a Palestinou. V Izraeli mají dokonce svátek, který oslavuje jeho jméno. Poté už nás čekal jen poslední oběd, odjezd na letiště, opravdu „příjemná“ celní prohlídka a let do Prahy, kde bylo -7 stupňů...

Výměnu jsem si opravdu užil. Účastnil jsem se jí jako první pionýr a ukázal jsem Izraelcům dost z naší činnosti. Chci trochu apelovat na další mladé lidi ze spolků (věk 18–26): zkuste se taky přihlásit, v roce 2017 se bude výměna opakovat.

*Honza Paulík, 63. PS Sosna
foto Marek Krajčí a Adéla Lokajová*

**Projekt je realizován s podporou
Ministerstva školství, mládeže
a tělovýchovy.**

S kartou EYCA NA HORY

Radost z levnějšího lyžování vám věnuje Evropská karta mládeže EYCA. U nás, na Slovensku, v Polsku i v dalších evropských lyžařských střediscích

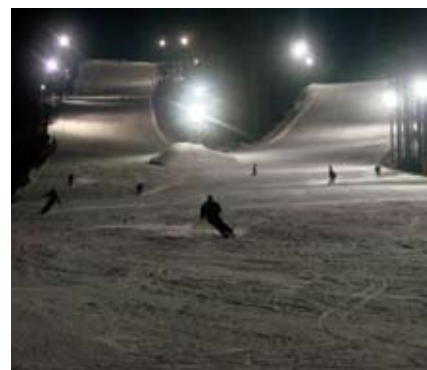
Příznivci zimních sportů s kartou EYCA v kapse mohou využít pestrou a pravidelně aktualizovanou nabídku slev na lyžování, snowboarding a další zimní sporty. Více informací najdete na webových stránkách www.eyca.cz/eyca-tip/hory-s-kartou-eyca. Vyrazte do oblíbených českých středisek a do sytosti si užijte letos skvěle zasněžených sjezdovek.

Když zatoužíte po změně, tak stačí přejet naše východní hranice a zamířit na Slovensko. Vysoké Tatry, Nízké Tatry i Malá Fatra nabízejí moderně vybavené skiareály s upraveným povrchem a lanovkami a také nádherné

horské scenérie. Svou rozmanitostí uspokojí jak začátečníky, tak pokročilejší lyžaře. Středisek alpského typu se tu nachází hned několik. A pravé brynzové halušky vám neudělají nikde jinde na světě.

Kvalitní sportovní zážitek v nádherné krajině nabízí lyžování v Polsku. Všechny hory na polsko-českém pomezí spadají prudkými severními srázy do rovin. Je to daleko větší kontrast než u českých hor. Nevýhodou polských

svahů je menší množství sněhu, ale když se „zadáří“, tak vás čeká parádní adrenalinová jízda. Tamní sjezdovky jsou většinou poměrně strmé, někdy kratší než české, ale velké množství vleků, lanovek a úprava tratí jistě potěší i nejnáročnější vyznavače carvingových oblouků. Ideální stav obvykle nastává koncem ledna a začátkem února, kdy je mráz, dostatek sněhu a tratě jsou sjízdné.

Soňa Polak
foto archiv EYCA

Březové lístky

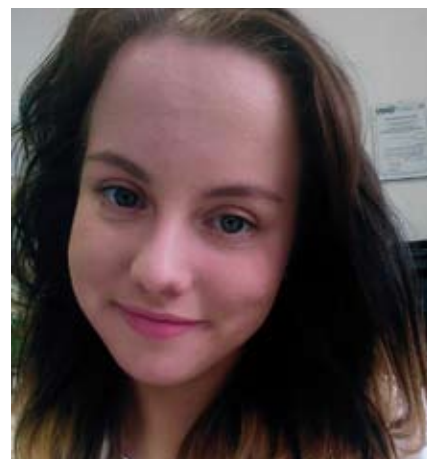
Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti. Má dvanáct stupňů, které postupně vyjadřují rozsah práce oceněného vedoucího. Historie Březových lístků sahá až do roku 1966, u jeho zrodu stál Jan Galén Šimáně a jeho přátelé, o další pokračování tradice pečují Galénův nadační fond.

čování tradice pečují Galénův nadační fond.

Lenka Palánková – Léňa
(2. stupeň - světle modrý)

1) V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s dětmi baví?

Působím v Centru volného času Hrubínka, v Třebíči. Jezdila jsem na tábory jako dítě už od jedenácti let a hodně důležitá byla ta parta, která tam jezdila, a proto jsem začala jezdit i jako vedoucí. Později jsem ale přišla na to, že jenom vedoucí mi nestačí,

a že být obklopena dětmi, které toho mohou hodně naučit, mě naplňuje a že

bych to klidně mohla dělat pořád. Na práci s dětmi mám ráda to, že je můžu naučit v podstatě cokoliv jakýmkoli způsobem. Nemám přesně daná témata a oblasti jako ve škole. Navíc děti umí vytvořit tak úžasnou atmosféru a unavit a vyčerpat tak krásným způsobem, že mi stojí za to do toho jít znovu a znovu.

Při jaké příležitosti jsi dostal(a) svůj poslední Březový lístek a co to pro tebe znamená?

Poslední Březový lístek jsem dostala na táboře roku 2015. Bylo to u závěrečného táboráku, kdy děti už byly ve stanech a vedoucí hodnotili tábor. Už

ten oheň vytvářel příjemnou atmosféru, byl konec tábora a když hlavní vedoucí přišel s udělováním Březových lístků, tak mě to trošku dojalo. Užívala jsem si ten pohled na vedoucí, kteří dostali svůj první Březový lístek a hřálo mě to u srdce, což může znít jako klišé, ale jsou to lidi, které znám, mám je ráda a vím, že si to zaslouží.

Když pak bylo řečeno moje jméno, musím přiznat, že jsem měla pocit, že si druhý stupeň nezasloužím. Ne náhodou mám na dekretu napsáno: „...díky své skromnosti si to nepřiznám.“ Strašně ráda jsem něčeho součástí a být vedoucí na táborech, vést oddíl a pracovat s lidmi mě neuvěřitelně naplňuje a chci se tomu věnovat i nadále. Nedělám to proto, abych za to něco dostala, nicméně to dokáže potěšit a povzbudit, když vás takhle někdo ocení.

Připravili Kateřina Palová a Jan Burda

www.brezovylistek.cz

www.facebook.com/brezovelistky

foto z archivu respondentů

ANKETA: Jste vůči druhým lidem otevření?

Pavlaína Jíšová
písníčkářka

Být k druhým lidem otevřený je dobré a špatné zároveň. Je to jako rub a líc. Nebo jako dvě strany mince. Žijeme v duálním světě dobra a zla. Oba protichůdné póly jsem už jednou popsala v textu písně „Dobrá zlá“, kde se v refrénu zpívá...v nesnázích se poznává, která zlá je dobrá zlá.

Otevřenost k lidem je dobrá třeba v případě, že na chodníku, právě v bodě, kdy se míjíte s nějakým kolemjdoucím, získáte nějakou zásadní informaci, která vás ovlivní na celý život.

Vaše otevřenost se dá také zneužít. S otevřenou náručí nabídnete pomoc bližnímu svému. On ji pak bude zneužívat opakovaně a vy nebudete mít sílu říct dost. Je lepší nabízet pomoc v případě, že vás někdo požádá. Ovšem také to může být pěkná bouda, je-li to člověk cizí a vy ho vůbec neznáte. Každá otevřenost by měla mít průkaz obezřetnosti.

Rozhodně otevřenost je na správném místě ve vztahu k vědění, poznání, vzdělávání se, učení se něčemu

novému, k všeobecnému rozhledu a nadhledu vůbec. Otevřenost také souvisí se způsobem vyjadřování. Něco si celým srdcem přejete, jste tedy otevření, ale neumíte se tzv. vymáčknot a v tom pádě skutek utek'. Nestane se nic.

Vše okolo nás je tu pro nás, když se správně na věci a situace naladíme, tedy vytvoříme tzv. rezonanční pole. Něco vás opravdu láká a něco vám je naprosto ukradené. To, co vás láká – s tím rezonujete. O tom báječně píše Pierre Franckh v knize „Zákon rezonance“. Co se týče otevřenosti z mé strany na závěr, být otevřený znamená také zároveň být zranitelný. Takže s tou otevřeností je to jako se starým dobrým pořekadlem... kdo se bojí, nesmí do lesa. Tak se nebojte a otvírejte

se všemu, ale jestli z lesa vystrčí hlavu hladový vlk, je třeba se včas utéct a zavřít se, aby vás samou láskou nesnědl. Však i čarodějnice z perníkové chaloupky byla nejdříve k Jeníčkovi a Mařence otevřená, a pak je chtěla strčit do pece.

Já sama svou otevřenost nebo uzavřenost určuju takovým pocitem v břiše. Je-li břicho v neklidu a podivně se svírá, otevřenost má dveře zavřené. A jak je to u vás? Na to musí každý přijít sám. Je dobré se otevřít životu, ale umět včas hodit zpátečku, kdyby nám ta otevřenost nepřerostla přes hlavu. To se stačí jen zastavit a zklidnit. Ale kdo z nás lidí to vskutku umí.

Martin Fendrych
publicista

Člověk se nějak rodí, dostává velmi konkrétní, osobní výbavu. Někdo je extrovert, jiný introvert. Já se za otevřeného považuju, od mládí si cením přímost a jsem vychován tak, abych víc koukal „ze sebe ven“ než „do sebe dovnitř“. Otevřenost беру jako snahu naslouchat, vnímat lidi okolo, blízké i vzdálenější, nezacpávat si uši, nedělat,

že poslouchám, ale myšlenkami dlít kdesi daleko (u sebe). Ta otevřenost má však své meze. Svůj interiér, svoji duši, mohu-li to slovo použít, si nechávám pro sebe. Nesdělují druhým všechno o sobě, ta otevřenost se spíš snaží vnímat je, necpat se jim, nevnučovat se svými stíny, pochybami, chybami. Vždycky mě zarazí, když někdo na setkání sype svoje problémy, svoje nejistoty, jakoby je chtěl na druhé hodit, jakoby o nich odmítal sám přemýšlet. Když to tedy zopakuju, otevřenost chápu jako „být oknem a dveřmi pro druhé“, pouštět je k sobě dovnitř, slyšet. Ne jako kanál, skrze který na druhé vypouštím vlastní splašky.

foto z archivu respondentů

foto Michala K. Rocmanová

foto Michala K. Rocmanová